

Programma 2 Meedoen in Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Dit programma is uitgewerkt in vier onderdelen: meedoen met sport, cultuur, onderwijs en werk.

Programma 2 sluit daarmee aan op programma 1, waarin het vooral gaat om meedoen op het gebied van welzijn en gezondheid.

De kracht van sport, cultuur en verenigingen

Cultuur verrijkt, brengt mensen samen en verbindt: een belangrijke factor voor welzijn. We zetten in op de verbinding tussen kunst, cultuur, onderwijs en het sociaal domein.

Sport zorgt voor preventie, ontspanning en een gezond leven. Samen met cultuur heeft sport een positieve invloed op de persoonlijke ontwikkeling. Wij waarderen dat en dragen hieraan bij.

Bestaanszekerheid

Het hebben van werk en daarmee het meedoen in de samenleving, draagt in hoge mate bij aan het welzijn en het voorkomen van armoede. We ondersteunen de weg naar een reguliere baan, rekening houdend met de kwetsbaarheid en ontwikkelkansen.

Onderwijs voor iedereen

Gelijke kansen betekent soms ongelijk investeren; passend en bereikbaar onderwijs is essentieel. Voor gelijke kansen werken we samen met onderwijs en verenigingen.

2.1 Cultuur

Ambitie

Cultuur verrijkt, brengt mensen samen en verbindt. Het is een belangrijke factor voor het welzijn en de persoonlijke ontwikkeling van onze inwoners. Cultuur draagt ook bij aan een aantrekkelijke fysieke omgeving. Het is dan ook een belangrijke drager van onze toeristische en daarmee ook economische sector. We willen cultuur behouden en waar mogelijk versterken.

Relevante documenten:

- Cultuurnota;
- Museumvisie;
- Erfgoednota 'Wi-j doet 't samen';
- Beleidsnota 'Archeologische monumentenzorg in de gemeente Winterswijk';
- Beleidsnota 'Aardkundige waarden in Winterswijk';
- Kerkervisie Oost Achterhoek.

Doelstellingen

Combineren van voorzieningen waar mogelijk

Activiteiten

Bijdrage leveren aan ontwikkeling en vervolgkeuze WOOOW

De beoogde partners voor het cultuurgebouw WoooW (Bibliotheek, Boogie Woogie en de Winterswijkse Uitdaging) leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van WoooW.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De cultuurpartners hebben veelvuldig overleg gehad met elkaar en met de gemeente in het proces rondom WoooW.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In juni 2023 heeft de raad besloten het voorgestelde scenario 4 (nieuwbouw binnen WoooW aan de Spoorstraat) aan te wijzen als enige verder uit te werken oplossing voor de huisvesting van de cultuurpartners en de gebiedsontwikkeling WoooW. In november 2023, bij het vaststellen van de begroting over 2024, heeft de raad besloten om WoooW en de huisvesting van de cultuurpartners op te nemen in het nog op te stellen investeringsprogramma Ruimtelijke projecten. Ook is besloten dat er een bestemmingsreserve maatschappelijk vastgoed wordt gevormd voor het hoogst noodzakelijke onderhoud. Dit geldt onder andere voor het gebouw van Boogie Woogie.

Zie verder Programma 3.4.

Toekomstvisie voorzieningen

We willen onze voorzieningen op het gebied van kunst & cultuur behouden. De bibliotheek, de schouwburg, de musea, het instituut voor kunst & cultuur Boogie Woogie, het amateurverenigingsleven; ze vormen onze huidige lokale culturele infrastructuur en zijn van artistieke, maatschappelijke, sociale en economische waarde.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2018 is onze Cultuurnota vastgesteld. Hierop is ons huidige cultuurbeleid gebaseerd. We actualiseren onze visie op cultuur en vernieuwen onze speerpunten, zodat ze aansluiten bij de huidige tijd. We leggen in 2024 een nieuwe Cultuurnota ter besluitvorming voor.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Op 21 december 2023 heeft het college besloten om de raad de Startnotitie Cultuurnota 2024 vast te laten stellen. Deze wordt op 25 januari 2024 in de raad behandeld. De startnotitie is opgesteld ter voorbereiding op de nieuwe Cultuurnota.

Doelstellingen

Inzetten op behoud en ontwikkeling van (fysiek) erfgoed

Activiteiten

Implementeren uitvoeringsagenda aardkundige waarden

Met de afgeronde beschrijvingen van aardkundig bijzondere terreinen is een basis gelegd voor publieksacties en een duurzame benutting. We creëren aanbod voor toerisme, onderwijs en erfgoedorganisaties. Eventueel stellen we het beschermingsregime bij. Bij het vertellen van het zichtbare verhaal van de ontstaansgeschiedenis van de Winterswijkse bodem, verbinden we aardkundige waarden met landschap en biodiversiteit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De publicatie over Winterswijkse klei, pottenbakkers en steen- en pannenbakkerij is afgerond en gepresenteerd tijdens de succesvolle open dag van steenfabriek De Vlijt in maart 2023.

In Corle is een inwonersinitiatief ondersteund voor een herinneringsplek die de eerste aardolievondst van Nederland centraal stelt. De herinneringsplek wordt in februari 2024 onthuld, honderd jaar na de vondst.

Met 100% Winterswijk wordt gewerkt aan een project om terreinen van aardkundige waarden te promoten voor toeristen en recreanten, om zo de aandacht te vestigen op de bijzondere geologie van Winterswijk.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De huidige uitvoeringsagenda aardkundige waarden liep tot 2023. De meeste acties zijn in 2023 afgerond, de onthulling van de herinneringsplek in Corle vond in februari 2024 plaats. Het project met 100% Winterswijk wordt voor de zomer van 2024 afgerond.

Implementeren uitvoeringsagenda archeologische waarden

Met de afgeronde beschrijvingen van archeologisch bijzondere terreinen, is een basis gelegd voor publiksacties en een duurzame benutting. We creëren aanbod voor toerisme, onderwijs en erfgoedorganisaties. Eventueel stellen we het beschermingsregime bij. De archeologische en historische kennis van het dorpscentrum zetten we in voor de opgave Centrum.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering is volgens plan verlopen. Ter voorbereiding op de Omgevingswet is samen met de beleidsvelden landschap en erfgoed het project Verhalenfabriek opgezet, om zo erfgoed (inclusief archeologie) klaar te maken voor de Omgevingswet. Als onderdeel van het project is geïnvesteerd in de doorontwikkeling van de Atlas Omgevingskwaliteit, zodat beschikbare informatie rond archeologie makkelijk ontsloten kan worden.

Archeologie was ook onderdeel van het cultuurhistorische evenement voor kinderen Tijdreis door Winterswijk, dat een groot succes was en volgend jaar wordt voortgezet vanuit de cultuurpartners. Een deel van het budget, dat was gereserveerd als aanvulling op het archeologisch onderzoek op de markt en de publiksactiviteiten eromheen, is vrijgefallen. Een publicatie over de havezaten, de Winterswijkse kastelen, is in de afrondende fase en wordt begin 2024 opgeleverd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De huidige uitvoeringsagenda archeologie liep tot 2023. De meeste acties zijn in 2023 uitgevoerd, de publicatie over de Winterswijkse havezaten wordt begin 2024 opgeleverd.

Uitvoering plan van aanpak historische routes en paden

Tijdens de raadsvergadering van 27 januari 2022 heeft de raad een motie aangenomen met de volgende strekking: een plan van aanpak omtrent het in kaart brengen van historisch en cultureel belangwekkende routes en langzaam verkeerpaden in de gemeente Winterswijk.

Het plan van aanpak is in participatievorm gemaakt en is door het college vastgesteld.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het project Historische paden is in de bezuinigingsvoorstellen opgenomen. We hebben de werkgroep daarom niet meer actief benaderd over de rollen en taken in het project.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project Historische paden is in de begroting 2024-2027 stopgezet. Daardoor wordt het beoogde tijdspad ook niet behaald.

Uitvoeringsagenda erfgoednota 'Wi-j doet 't samen'

In deze activiteit wordt samen met de gemeenten Oost-Gelre en Aalten de uitvoeringsagenda erfgoedbeleid uitgevoerd. Er wordt kennis gedeeld over het verduurzamen van interieurs van historische gebouwen. Kinderen wordt aangeboden kennis op te doen van de geschiedenis en identiteit van hun directe omgeving. We werken volgens de Omgevingswet, waarbij erfgoed een integraal onderdeel is van gebiedsontwikkelingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Erfgoedbeleid 'Wi-j doet 't samen'

We voeren samen met de gemeenten Aalten en Oost Gelre ons erfgoedbeleid uit. Voorbeelden van resultaten uit 2023 zijn:

- De oprichting van Stichting Ondernemen met Cultuur, een samenwerking tussen ondernemers, de cultuursector en 100% Winterswijk. Deze samenwerking is ontstaan vanuit het gemeentelijke themajaar '1572, de geboorte van Nederland', waarbij er diverse evenementen zoals 'Kerst op de Lappenbrink' zijn opgezet. Deze evenementen krijgen nu een vervolg via de Stichting Ondernemen met Cultuur.
- Eigenaren van monumenten en karakteristieke panden hebben we ondersteund in het verduurzamen van hun pand door de inzet van een expert (keukentafelgesprekken).
- Tijdens de open dag van De Vlijt hebben we aandacht geschonken aan de geschiedenis van de plek. Veel inwoners hebben gebruikgemaakt van deze gelegenheid.

- In de verbinding van erfgoed met vrijetijdseconomie en educatie, is het project De tijdreis door Winterswijk opgezet. Vele kinderen en ook ouders hebben Winterswijk ontdekt.
- We hebben onze ervaringen en kennis van het Erfgoed Deal-project De Pas landelijk gedeeld via een handreiking.

Omgevingswet

We zijn in 2023 gestart met het pilotproject De verhalenfabriek. Dit project heeft twee doelen. Ten eerste willen we integraal met de beleidsvelden landschap en biodiversiteit, cultuurhistorie, archeologie en aardkundige waarden 'het verhaal van de plek' in kaart brengen. Zodat we dit kunnen inbrengen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Bovendien is het in de geest van de Omgevingswet. Ten tweede willen met dezelfde informatie inspiratie bieden aan initiatiefnemers. Dit project loopt door in 2024.

Daarnaast hebben we ter voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet de Commissie Omgevingskwaliteit aangesteld. Deze integrale commissie is een bundeling van de Adviescommissie Cultuurhistorie, de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (welstand) en het Platform Natuur en Landschap.

Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek

We maken onderdeel uit van het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek, met projecten zoals de Dag van de Achterhoekse Popmuziek, Talentmakelaars Pop en Urban/hiphop Achterhoek en 'Wiesneus'.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De activiteiten zijn volgens planning verlopen.

Indicatoren

- Het culturele aanbod blijft op het hoge niveau: Boogie Woogie en de Bibliotheek Oost-Achterhoek voldoen aan de normen van Kwaliteit in Beeld, certificeringskader bibliotheekwerk, cultuur en taal (CBCT). De Vereniging Het Museum en Villa Mondriaan zijn in 2023 Geregistreerd Museum gebleven en voldoen aan de landelijke Museumnorm. De muziekverenigingen hebben hun divisie behouden.
- Diverse samenwerkingsverbanden zijn succesvol en dragen bij aan het culturele leven in Winterswijk: De musea hebben succesvol samengewerkt binnen het Convenant Samenwerkende Musea. Basisscholen en culturaanbieders werkten samen binnen het Convenant Cultuur en Onderwijs. Culturele organisaties (waaronder Boogie Woogie) hebben als Cultuurcoalitie regionaal samengewerkt binnen het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek.
- De activiteiten uit de uitvoeringsagenda's zijn behaald: De samenwerkende musea hebben uitvoering gegeven aan het uitvoeringsplan 2023. De regionale Cultuurcoalitie heeft uitvoering gegeven aan het CEPA-programma 2023.

Wat is het resultaat?

De startnotitie voor de Cultuurnota 2024 is vastgesteld. Samen met inwoners en organisaties wordt er gewerkt aan de Cultuurnota 2024.

De culturele partners die samenwerken in het cultuurconvenant hebben in 2023 hun samenwerking verder vormgegeven.

Cultuur en erfgoed werken steeds meer samen met vrijetijdseconomie en onderwijs.

2.2 Sport

Ambitie

Sport moet voor iedereen betaalbaar en toegankelijk zijn. Daarom verbinden we sport aan de Inclusie Agenda. Sport levert een belangrijk aandeel in onze preventiedoelen. We stimuleren mensen die weinig tot niet actief zijn, tot meer bewegen.

Relevante documenten:

- Sportnota.
- Lokaal sportakkoord.
- Regionaal sportakkoord.
- Onderzoek 'Financiering sport in Winterswijk'.

Doelstellingen

Het stimuleren van mensen tot (meer) beweging

Activiteiten

Heroriëntatie inzet stimulering sport

De buurtsportcoach regeling die we nu uitvoeren vervalt en er komt een nieuwe regeling voor in de plaats.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 is de brede regeling SPUK GALA in het leven geroepen. De komende drie jaren wordt ingezet op sport/bewegen/cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en versterking van de sociale basis. Integraal hebben we een plan van aanpak voor 2023-2026 gemaakt.

In 2023 is er een nieuw landelijk Sportakkoord en Regionaal Beweeg- en Sportakkoord ondertekend met daarin thema's, ambities en doelstellingen. Lokaal hebben we rond de zomer afspraken gemaakt hoe we regionaal samenwerken rondom sport en bewegen. Dit is als regionaal sportakkoord ingediend en goedgekeurd. Het regionale akkoord geeft kaders voor het herijken van het lokale sport- en beweegakkoord.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Eind 2023 hebben we een positief besluit ontvangen van het Rijk (ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) over onze brede SPUK-regeling voor 2024-2026.

Uitvoeren activiteiten Achterhoek in beweging en lokaal sportakkoord

Achterhoek in Beweging is een netwerk van mensen en organisaties die sport en bewegen inzetten voor een inclusieve samenleving en een gezonde en uitdagende leefomgeving.

Het lokaal sportakkoord 'Samen actief in Winterswijk' voeren we samen met onze sportverenigingen en maatschappelijke organisaties uit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente Winterswijk is onderdeel van Achterhoek in Beweging (AIB). Samen hebben wij een Regionaal Beweeg- en Sportakkoord gesloten. Dit regionale akkoord is vernieuwd in juni 2023 en sluit aan bij de thema's uit het nieuwe Nationale Sportakkoord.

De thema's zijn:

1. Inclusie en diversiteit
2. Sociaal veilige sport
3. Vitale sportaanbieders
4. Vaardig in bewegen
5. Ruimte voor sport en bewegen
6. Maatschappelijke waarde van topsport

Door AIB hebben regio en lokaal elkaar versterkt. Ervaringen, methodieken en kennis zijn gedeeld. Voorbeelden hiervan zijn het Volleybal Masterplan, Uniek Sporten, Gym Achterhoek en 'Fit Veur Altied'. De connectie met sportverenigingen is versterkt door de opzet van een regionaal sportloket. Hier is ingezet op sociale veiligheid en integriteit. Bij de opzet van het lokale sportakkoord hadden we ondersteuning. Er waren diverse regionale overleggen voor buurtsportcoaches, coördinatoren, beweegmakelaars en verenigingsadviseurs, om inspiratie op te doen, kennis te delen en voor intervisie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Jaarlijks worden afspraken gemaakt over het beleid en de uitvoering rondom sport en sportief bewegen.

Doelstellingen

Sportfaciliteiten moeten toegankelijk zijn voor iedereen die mee wil doen

In de uitwerking van de opgave Winterswijk Drempelvrij wordt sport een nieuw onderdeel waarbij we toegankelijkheid steeds beter maken.

Doelstellingen

Sportvoorzieningen zijn toekomstbestendig en betaalbaar

Activiteiten

We hebben een duurzaam zwembad met een gezonde exploitatie

Wij zien het overdekte zwembad als een belangrijke voorziening voor onze inwoners. Om die voorziening te behouden voor Winterswijk, leggen wij voor de zomer van 2023 voor het overdekte bad een toekomstplan aan de raad voor.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Bij de begroting voor 2024 is het voorstel gedaan om het overdekte zwembad Jaspers in stand te houden en te wachten op een beter financieel perspectief voor de

gemeente. Intussen doen we wat noodzakelijk is om het overdekte zwembad in bedrijf te houden en onderzoeken we de mogelijkheden van samenwerking met andere organisaties en/of buurgemeenten.

Dit betekent dat er vooralsnog geen voorstellen komen voor een grondige renovatie of nieuwbouw. Mochten er zich onvoorziene situaties voordoen die de uitvoering van zwemactiviteiten beletten, dan bekijken we in samenspraak met het zwembadbestuur welke oplossingen mogelijk en of noodzakelijk zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De huisvesting van het zwembad maakt onderdeel uit van het programma ruimtelijke projecten. Hier is een ander tijdspad aan verbonden. De gestelde deadline van de zomer van 2023 is in elk geval niet gehaald.

We hebben een eerlijk en simpel financieringssysteem voor sportverenigingen

In 2021 is een onderzoek gedaan naar de sportfinanciering in Winterswijk. Conclusie was dat het systeem onnodig ingewikkeld is en de financiering heel divers. In het onderzoek is een aantal scenario's beschreven om te komen tot een eenvoudiger en evenrediger systeem van de sportfinanciering. Er moet nog een keuze worden gemaakt welk scenario ingevoerd gaat worden. We willen dit in nauwe samenspraak met de sportverenigingen doen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 is tijdens de begrotingsvergadering besloten dat er maximaal 30% wordt bezuinigd op de bekostiging van de sportaccommodaties. Dit in tegenstelling tot een eerdere opdracht, waarbij de bezuiniging alleen moest worden gerealiseerd bij de compensatie van de huur.

Het uitgangspunt is dat de contributies redelijk blijven.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2026 moet er een duurzaam systeem zijn voor de bekostiging van sportaccommodaties.

Indicatoren

- Het aantal actieve sporters stijgt:
52% van de bevolking geeft aan actief sporter te zijn (bron: Waar staat je gemeente).
- Het aantal maatschappelijke activiteiten bij sportverenigingen breidt zich uit: FC Winterwijk en FC Trias organiseerden deze activiteiten al, Atletiekvereniging Archeus is daar nu bijgekomen. Andere verenigingen zijn zich ook bewust van het belang van maatschappelijke activiteiten en kijken naar mogelijkheden daarin.

- Door het Sportakkoord Winterswijk sluiten organisaties als onderwijs, zorg en bedrijfsleven zich aan bij activiteiten voor sport en bewegen in Winterswijk: Het Sportakkoord 2.0 wordt nu uitgerold. Partners uit de zorg, bedrijfsleven, sport en onderwijs zijn aangesloten.

Wat is het resultaat?

Doel van dit programma is om sport betaalbaar en laagdrempelig te houden. Ook in 2023 hebben we hiervoor samengewerkt met veel partijen, zoals scholen. Actief Winterswijk was actief in buurten en op scholen om vooral mensen te bereiken die niet uit zichzelf in actie komen. Ook regionaal hebben we samengewerkt aan aansprekende beweegactiviteiten. Met deze activiteiten hebben we ongeveer 3.000 mensen bereikt.

In het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) zijn er, samen met het onderdeel Volksgezondheid, ketenaanpakken ontwikkeld die erop gericht zijn om mensen zo lang mogelijk gezond en actief te houden. Onder andere door sport en bewegen.

2.3 Inkomen en participatie

Ambitie

Wij zorgen ervoor dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Werk en inkomen en een goed vangnet voor bestaanszekerheid zijn hiervoor belangrijk.

Winterswijk voelt zich verantwoordelijk voor de opvang van vluchtelingen en we bouwen mee aan een maatschappij waarin iedereen dezelfde kansen heeft. We dragen zorg voor een goede start van nieuwkomers.

Relevante documenten:

- Integrale Verordening sociaal domein.
- Samen aan het stuur.
- Beleidskader 2018–2022 Sociaal Domein ‘Meedoen in Winterswijk’.
- Beleidsnotitie Wet inburgering 2022.

Doelstellingen

Nieuwkomers en statushouders moeten zo goed mogelijk inburgeren

Activiteiten

Monitoring nieuwe wet inburgering

De nieuwe Wet inburgering is per 1 januari 2022 in werking getreden. Het doel van de wet is dat alle mensen die inburgeringsplichtig zijn, zo snel mogelijk en volwaardig kunnen meedoen aan de Nederlandse samenleving. Binnen de wettelijke kaders heeft de gemeente Winterswijk het inburgeringsproces naar eigen inzicht kunnen inrichten. Het is een lerend stelsel dat gelegenheid geeft om in 2023 te monitoren of de processen werkbaar zijn en of het de gewenste resultaten oplevert. Er is plaats ingeruimd voor monitoring en evaluatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Fijnder heeft de brede intake en het Plan Inburgering en Participatie (PIP) verzorgd. Opgemerkt werd dat de statushouders regelmatig met vragen over het PIP bij de maatschappelijke begeleiders van de gemeente kwamen. Dit signaal is aangekaart bij Fijnder, ter verbetering van de informatieverstrekking. De tijdsperiode waarin de brede intakes en PIP's werden afgenomen, verliep volgens schema.

Bij de training financiële zelfredzaamheid heeft de trainer de deelnemers aan het eind van de training mondeling gevraagd naar hun tevredenheid. De gemeente heeft aangegeven een nog beter beeld te willen krijgen van de klanttevredenheid over de lesstof door middel van een schriftelijke enquête. Bij een volgende groep in 2024 wordt deze in de eigen taal uitgedeeld.

In gesprekken met Fijnder, maatschappelijke begeleiders en regionale gemeenten is gebleken dat het niet werkbaar is om mensen op alle door het Rijk voorgestelde gebieden financieel te ontzorgen. Dit signaal is door gemeenten door heel Nederland naar voren gebracht, waardoor het ministerie een aanpassing heeft gedaan met mogelijkheid tot maatwerk. De drie Fijnder-gemeenten hebben besloten om alleen de huur volledig te ontzorgen, omdat er weinig problemen waren met de werkwijze die we al hadden. Wanneer er toch individuele financiële problemen ontstonden, kon intensievere ontzorging worden ingezet.

Het Participatieverklaringstraject is door de trainer geëvalueerd met de deelnemers. Hieruit zijn geen grote verbeterpunten naar voren gekomen.

De maatschappelijke begeleiding is structureel besproken tijdens de tweewekelijkse overleggen van het team Inburgering. Hierbij waren consulenten van Fijnder, maatschappelijk begeleiders, sociaal werkers en de beleidsmedewerker inburgering aanwezig. De statushouders wisten de maatschappelijk begeleiders goed te vinden voor ondersteuning.

Statushouders geven via consulenten en maatschappelijk begeleiders aan tevreden te zijn over de Onderwijsroute, die wordt verzorgd door het Graafschap College en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN).

Over Interbeek Support, die de Z-route en B1-route verzorgde, kwamen meerdere klachten binnen. Met name gericht op de niveaueverschillen binnen een klas en wisselende lesroosters. Hierover zijn gesprekken gevoerd met Interbeek. Door de relatief kleine aantallen inburgeraars in een plattelandsgemeente als Winterswijk, is het lastig om klassen samen te stellen met inburgeraars van hetzelfde niveau. Interbeek is genooddaakt ieder kwartaal klassen te herindelen, om zoveel mogelijk cursisten met een gelijkwaardig taalniveau in een klas te plaatsen.

Door een (landelijk) docententekort was het soms lastig om het geplande aantal lessen binnen de gewenste termijn aan te bieden. De taalaanbieders hebben hier zo goed mogelijk invulling aan gegeven.

Bij de meeste inburgeraars lag het aanwezigheidspercentage onder de 90%. Hiervoor werden diverse oorzaken aangemerkt, zoals psychische problemen, ziekte, geen aansluitende kinderopvang en vervoersmoeilijkheden. Fijnder is gevraagd strenger op te treden en consequenties kenbaar te maken bij het niet nakomen van de regels.

Het participatieaanbod waar inburgeraars van de Z-route verplicht aan deel moesten nemen, bestond uit 'Rondje Winterswijk', fietsles en de Kletsplek. Ook inburgeraars van andere leerroutes mochten hieraan deelnemen. De deelname verliep moeizaam. Inburgeraars moesten wennen, ervoeren stress en waren bezig met het regelen van

zaken omtrent het gezin.

Daarnaast is gekeken naar leerwerkplekken/vrijwilligerswerk. Enkele statushouders zijn hier naartoe geleid. Dit blijkt nog lastig in te richten voor statushouders die de taal nog weinig machtig zijn. Fijnder is gestart met het ontwikkelen van een leerwerkplaats op locatie voor de deelnemers aan de Z-route. Hier kunnen ze basisvaardigheden opdoen en is een taalcoach aanwezig op de werkvloer.

Omdat de inburgeraars nog niet aan het eind van hun inburgeringstraject zaten, is de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) nog niet aangeboden.

Er moest meer personeel worden ingezet bij Fijnder als gevolg van de verhoogde taakstelling, de verlaging van de groeps grootte voor de training financiële educatie en de toevoeging van de Z-route. Ook de participatie van activiteiten en de uitbreiding van de coördinatie van de huisvesting en de taakstelling voor statushouders vroeg om meer personeel.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Monitoring en bijsturen van processen is gerealiseerd door:

- Zeswekelijks regio-overleg met de Achterhoekse gemeenten, waarin de onderdelen van de Wet inburgering werden uitgediept op uitvoerbaarheid.
- Vier keer monitoringsoverleg met Fijnder aan de hand van de dienstverleningsovereenkomst en het monitoringsschema.
- Tweewekelijks overleg met uitvoerders en de beleidsmedewerker van de Wet inburgering.
- Incidentele overleggen met taalaanbieder Interbeek.
- Deelname aan zeswekelijkse 'Community of Practice'-bijeenkomsten, waar beleidsmedewerkers, uitvoerders, taalaanbieders en werkgevers uit de regio Achterhoek aanwezig waren om processen te monitoren en aan te passen.

Opvang Oekraïners

We hebben opvangmogelijkheden voor vluchtelingen uit de Oekraïne.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De gemeentelijke opvanglocatie is medio april 2022 in gebruik genomen en is beschikbaar tot september 2024.

Er worden in de gemeentelijke opvanglocatie 175 Oekraïense ontheemden opgevangen. Daarnaast wordt bij particulieren nog een aantal ontheemden opgevangen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De huidige opvanglocatie is in ieder geval tot 1 september 2024 beschikbaar. Verlenging van de opvang na 1 september 2024 is noodzakelijk, al dan niet in de huidige

opvanglocatie.

Realisatie tussenvoorziening statushouders

Het inrichten en beheren van een tussenvoorziening voor statushouders. In de tussenvoorziening huisvesten we statushouders in afwachting van definitieve huisvesting.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Met Oost Gelre is overeenstemming gevonden om dit project gezamenlijk op te pakken. De tussenvoorziening voor statushouders, bestaande uit twee woonblokken, is in gebruik genomen. In totaal 57 statushouders gekoppeld aan Winterswijk en Oost Gelre zijn hier in 2023 gehuisvest, waarvan een klein deel voor het eind van het jaar is doorgestroomd naar een reguliere woning.

De locatie-coördinator heeft de in- en uitstroom geregeld en de contacten met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) en de buurt onderhouden. Enkele overlastgevende situaties zijn opgepakt door de beveiliging en de locatie-coördinator.

De statushouders hebben vanaf het moment dat ze gehuisvest zijn, begeleiding gekregen van maatschappelijk begeleiders, consultants statushouders en sociaal werkers. Hierdoor zijn de reguliere taken binnen de inburgeringswet opgestart. Daarnaast is er voor de statushouders van Winterswijk huisartsenzorg geregeld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De planning voor 2023 is behaald. Beide woonblokken zijn in de geplande periodes in gebruik genomen. De instroom is geleidelijk gegaan; aan het eind van 2023 waren beide woonblokken bijna volledig bezet.

Het huurcontract met het COA is nog niet gereed. Door geplande wijzigingen in de huurwet en wijzigingen in de taakstelling, moesten zaken worden uitgezocht die invloed kunnen hebben op de huurperiode.

Doelstellingen

Voorkomen en bestrijden van armoede en schulden

Activiteiten

Evaluëren bewindvoering en indien nodig bijstellen werkwijze

Bewindvoering is een onderdeel van de schuldhulpverlening, waarmee veel kosten (bijzondere bijstand) zijn gemoed. In 2023 onderzoeken we hoe we meer invloed kunnen uitoefenen op het al dan niet onder bewind stellen van inwoners.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We gaan onderzoeken of wij gebruik gaan maken van het 'Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind'. Hierbij mogen we als gemeente de rechter adviseren of een inwoner het beste geholpen is met voortzetting van het bewind, of dat volstaan kan worden met een lichtere vorm van ondersteuning. Het onderzoek is gestart in het vierde kwartaal van 2023 en loopt door in 2024.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De afronding van het onderzoek vindt plaats in het vierde kwartaal van 2024.

Meedoenregeling kinderen

In het kader van minimabeleid zijn er een aantal meedoenregelingen voor kinderen. We monitoren deze regelingen en stellen aan de hand van de uitkomsten het beleid bij.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De kindregelingen zijn geëvalueerd in 2023. Er is onderzocht of ze nog voldoende bijdragen aan het doel waarvoor ze in het leven zijn geroepen: het meedoen van kinderen aan de samenleving en het daardoor verkleinen van sociale achterstanden. Uit de evaluatie blijkt dat de kindregelingen in grote lijnen voldoen. Binnen de bestaande kaders zijn in het nieuwe beleid andere accenten gelegd, zodat het meer aansluit bij de hedendaagse praktijk voor opgroeiende kinderen.

De belangrijkste accenten zijn:

- Een computer/laptop per middelbare scholier in plaats van per huishouden.
- De budgetten voor schoolkosten en de sociaal-culturele kosten worden samengevoegd, zodat er meer keuzemogelijkheden zijn voor ouders en kinderen. Ook wordt er een splitsing gemaakt in deze budgetten naar leeftijd: 0-4 jaar, 4-12 jaar en 12-18 jaar. Zodat de hoogte van de budgetten 'meegroeit' met de leeftijd van de kinderen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het aangepaste beleid voor de meedoenregelingen voor kinderen gaat per 1 januari 2024 in.

Meedoenregeling voor volwassenen

In 2023 starten we met een meedoenregeling voor volwassenen. In het kader van deze regeling krijgen volwassenen met een laag inkomen jaarlijks een bedrag van € 150, waarmee ze kunnen deelnemen aan de maatschappij. Bijvoorbeeld in de vorm van deelname aan cultuur of sport.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het bereik van de doelgroep liet in 2023 te wensen over. In 2024 wordt nader onderzocht hoe het bereiken van de doelgroep kan worden verbeterd. Dit kan onder andere door het aanvraagformulier te versimpelen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Onderzoek naar inzet werkaanvaardingspremie

We stellen beleid op voor het verstrekken van een werkaanvaardingspremie voor inwoners die vanuit de bijstandsuitkering aan het werk gaan. De premie wordt vanaf 1 januari 2024 verstrekt door Fijnder.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van de bezuinigingen is besloten af te zien van het invoeren van een werkaanvaardingspremie per 1 januari 2024.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De voorbereidingen om te komen tot beleid voor het verstrekken van werkaanvaardingspremies aan uitkeringsgerechtigden van Fijnder, zijn gestaakt. Dit als gevolg van de vastgestelde begroting voor 2024-2027.

Doelstellingen

We ondersteunen inwoners naar regulier werk of zinvolle dagbesteding

Activiteiten

Pilot basisbanen

We onderzoeken de mogelijkheid van het creëren van basisbanen voor inwoners die ongewild langdurig zonder betaald werk zitten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De voorbereidingen op een pilot Basisbanen in 2024 zijn gestaakt, naar aanleiding van de vaststelling van de programmabegroting voor 2024-2027.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het plan van aanpak is niet verder uitgewerkt.

Stabilisering van het aantal bijstandsgerechtigden

We streven naar stabilisering van het bijstandsbestand. Het werkleerbedrijf Fijnder doet zijn uiterste best om een stijging te voorkomen, mensen participeren naar vermogen. Fijnder heeft diverse instrumenten, zoals om- of bijscholing, (gedeeltelijk) werk, arbeidsmatige dagbesteding, vrijwilligerswerk. Waar nodig wordt een loonkostensubsidie verstrekt aan de werkgever en/of wordt een jobcoach ingezet.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voor de ontwikkeling van het bestandsvolume is voor 2023 de nullijn gehanteerd. Uit de bestandscijfers van Fijnder per 31 december 2023 blijkt dat het bestand is toegenomen met 5,1%. Dit is vooral toe te schrijven aan een hogere instroom van statushouders die zijn gehuisvest in Winterswijk. Daarnaast hebben wij, vooruitlopend op de taakstelling, vanaf augustus extra statushouders gehuisvest in de tussenvoorziening tijdelijke huisvesting statushouders.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het beheersen van het bestandsvolume bijstandsgerechtigden is een continu proces.

Indicatoren

- Het aantal bijstandsgerechtigden blijft op het niveau van 2022: Het aanhouden van de nullijn voor 2023 is te ambitieus gebleken. Naar aanleiding van de Tweede Bestuursrapportage 2023 van Fijnder is de prognose bijgesteld naar een toename van 3,9%. Het aantal bijstandsgerechtigden is in 2023 echter gestegen met 5,1%. De toename is vooral toe te schrijven aan een hogere instroom van statushouders vanuit de asielopvang, een hogere instroom van inwoners die geen of te weinig inkomen uit werk hebben en een hogere instroom vanuit andere gemeenten (bron: Fijnder).
- We komen uit met het rijksbudget voor het betalen van bijstandsuitkeringen: We hebben in 2023 minder uitgegeven aan bijstandsuitkeringen dan we aan rijksbudget hebben ontvangen (bron: Fijnder).
- Het aantal problematische schulden daalt: Het aantal nieuwe cliënten (uit Winterswijk) bij de Stadsbank met problematische schulden bedroeg in 2023 21. Dit is een daling ten opzichte van 2020 toen het aantal 31 bedroeg. De gemiddelde schuldenlast is gedaald van € 44.934 in 2020 naar € 34.452 in 2023 (bron: Stadsbank).
- De kosten voor bewindvoering dalen: De verstrekte bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten is in 2023 met 3,6% gedaald ten opzichte van 2022. Het aantal cliënten waarvoor bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten is betaald, is in 2023 gedaald van 225 naar 214. Dit is een daling van 4,8% (bron: Fijnder).

Wat is het resultaat?

Doel van dit programma is om zoveel mogelijk mensen naar werk en (financiële) onafhankelijkheid te begeleiden. In de opgave Armoede hebben gewerkt we aan het structureel bestrijden van armoede.

Fijnder ontwikkelt de doorgaande ontwikkellijn om zoveel mogelijk mensen te laten uitstromen naar (betaald) werk. Met de arbeidsmatige dagbesteding van Fijnder is hierin een belangrijke stap gezet. Mensen met een laag inkomen ondersteunen we met speciale regelingen. Met dit minimabeleid kunnen zij en hun kinderen blijven meedoen in de samenleving. In 2023 hebben we de energietoeslag uitbetaald aan mensen met een laag inkomen, als tegemoetkoming in de hoge energiekosten. We vangen vanaf 2022 175 Oekraïense vluchtelingen op in de Vredensehof.

2.4 Educatie

Ambitie

Onderwijs is essentieel voor iedereen. Daarom werken we, samen met onderwijs en verenigingen, aan gelijke kansen. We bouwen onderwijsvoorzieningen conform het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Duurzaam, met goede ventilatie en groene schoolpleinen.

Relevante documenten:

- Integraal huisvestingsplan Onderwijs 2021-2037.
- Beleidsnotitie Voor- en Vroegschoolse Educatie.

Doelstellingen

Onderwijshuisvesting wordt uitgevoerd conform het Integraal Huisvestingsplan

Activiteiten

Uitvoeren Integraal Huisvestingsplan (IHP) scholen

Onderwijs, kinderopvang, belangenverenigingen en gemeente voeren het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2021-2037 uit. Het plan heeft een looptijd van zestien jaar en we actualiseren het als de ontwikkelingen erom vragen.

In de eerste fase 2021-2026 ontwikkelen we nieuwbouw van basisscholen in de buurtschappen Woold, Kotten, Miste en Meddo. Daarnaast gaan we aan de slag met de vervanging van de Schakel, de Julianaschool, de Korenburg en Vrijeschool De Esch.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Bij de begroting voor 2024 stellen we voor de uitvoering van het IHP te temporiseren, totdat het financiële perspectief van de gemeente is verbeterd. De realisatie van een schoolgebouw ten behoeve van het buurtschapsonderwijs (Woold) wordt wel conform het IHP voortgezet. Dit vanwege het feit dat de school Miste-Corle inmiddels is gesloten en kinderen in noodlokalen les krijgen.

De projecten Integraal Kindcentrum (IKC) Zuidwest (De Schakel, Julianaschool en de Korenburg), Vrijeschool De Esch en 't Kempken worden 'on hold' gezet. Wel wordt er in samenspraak met de betreffende schoolbesturen zoveel mogelijk verder gewerkt aan voorbereidende werkzaamheden, zoals inhoudelijke samenwerking en locatiekeuzes. Deze scholen worden opgenomen in het investeringsprogramma. We brengen de risico's van het vooruitschuiven van de projecten/investeringen in beeld.

Denk daarbij aan verdere verduurzaming en verbetering van het binnenklimaat van scholen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Loopt conform planning.

Doelstellingen

We bevorderen kansengelijkheid

Activiteiten

Aanpak laaggeletterdheid

De Rijksoverheid heeft als doel dat de laaggeletterdheid wordt teruggedrongen. We hebben een aanpak voor laaggeletterdheid. Dit bereiken we in de Achterhoek door als Achterhoekse gemeenten samen te werken aan een gezamenlijk Regioplan Aanpak Laaggeletterdheid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In de Achterhoek kan iedereen die ondersteuning in zijn basisvaardigheden nodig heeft en moeite heeft met lezen, schrijven en/of rekenen, een passend leertraject volgen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het is een continu proces.

Inzet NPO middelen

De middelen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zijn bestemd voor de ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Corona heeft een behoorlijk gevolg gehad voor scholen en leerlingen. Zo zijn onder andere onderwijsachterstanden ontstaan. Zowel de scholen als de gemeenten hebben middelen gekregen om de gevolgen van corona aan te pakken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zijn we vanaf september 2022 gestart met een aantal activiteiten, die in 2024 worden voortgezet:

- Het versterken van het leesaanbod op alle scholen, door middel van lessen en workshops vanuit de bibliotheek.
- Activiteiten voor sociale en emotionele ontwikkeling van tieners, door middel van cultuureducatie. Dit aanbod is er voor de drie middelbare scholen in Winterswijk en is afgestemd op de behoefte vanuit de scholen.
- De buitenruimtes bij de middelbare scholen worden verbeterd, zodat er mogelijkheden zijn voor sport, cultuur en educatie.

- Middelbare scholen kunnen jaarlijks gebruikmaken van voorstellingen van een theatergezelschap dat voorstellingen met een boodschap ontwikkelt. Dit kan een maatschappelijk thema zijn dat aansluit bij de beleveniswereld van de leerlingen.
- Vanaf mei 2023 is de verlengde schooldag voor het basisonderwijs in Winterswijk uitgebreid met extra leesaanbod, onder begeleiding van een consulent van de bibliotheek. Dit om de kinderen een extra steuntje in de rug te geven op het gebied van leesvaardigheid en digitale vaardigheden.
- Als gemeente ontvangen we een tijdelijke specifieke uitkering gericht op versterking van de bibliotheek. Dit komt doordat we in Winterswijk 'hoog' scoren op onderwijsachterstanden en op laaggeletterdheid. Er is hierbij een cofinanciering vanuit de gemeentelijke NPO-middelen. Van die extra NPO-middelen breidt de bibliotheek het aanbod voor kinderen en jongeren de komende jaren uit. Het programma bij de bibliotheek start in 2024.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De middelen zijn tijdelijk en moeten in het schooljaar 2024-2025 volledig besteed zijn. Er resteert nog € 16.291, dat uiterlijk in 2025 moet worden besteed.

Indicatoren

- Aantal mensen dat deelneemt aan alfabetiseringstrajecten:
Het aantal deelnemers is 244, waarvan 67 deelnamen aan een digitaal traject.
- Voortgang (ver)bouw scholen volgens planning eerste fase Integraal Huisvestingsplan (IHP):
Bij de begroting 2024 is voorgesteld de uitvoering van het IHP te temporiseren, totdat het financiële perspectief van de gemeente is verbeterd. De realisatie van de nieuwbouw ten behoeve van het buurtschapsonderwijs wordt wel conform het IHP voortgezet. Dit vanwege het feit dat de school Miste-Corle inmiddels is gesloten en kinderen in noodlokalen les krijgen. De projecten Integraal Kindcentrum (IKC) Zuidwest (De Schakel, Julianaschool en de Korenburg), Vrijeschool De Esch en 't Kempken worden 'on hold' gezet. Wel wordt er in samenspraak met de betreffende schoolbesturen zoveel mogelijk verder gewerkt aan voorbereidende werkzaamheden, zoals inhoudelijke samenwerking en locatiekeuzes. Deze scholen worden opgenomen in het investeringsprogramma. We brengen de risico's van het vooruitschuiven van de projecten/investeringen in beeld. Denk daarbij aan verdere verduurzaming en verbetering van het binnenklimaat van scholen.

Wat is het resultaat?

Met dit programma willen we kinderen zoveel mogelijk gelijke kansen bieden. Daarvoor zetten we Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) in. Het bereik van dit aanbod is goed, maar nog niet optimaal. Nog niet alle ouders maken er gebruik van. Gelijke kansen bieden we ook door de bouw van nieuwe scholen waar wordt gewerkt volgens het principe van het Integraal Kindcentrum (IKC). Bij de begroting voor 2024 is besloten de uitvoering van het IHP te temporiseren, totdat het financiële perspectief van de gemeente is verbeterd. De realisatie van de nieuwbouw ten behoeve van het buurtschapsonderwijs wordt wel conform het IHP voortgezet. De andere projecten worden 'on hold' gezet. Wel wordt er in samenspraak met de

betreffende schoolbesturen zoveel mogelijk verder gewerkt aan voorbereidende werkzaamheden, zoals inhoudelijke samenwerking en locatiekeuzes.

Financiële onderbouwing programma 2

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Rekening 2023	VerschiJR2023
Baten			
2.1 Cultuur			
5.5 Cultureel erfgoed	25	29	4
5.6 Media	249	29	-220
Totaal 2.1 Cultuur	274	59	-216
2.2 Sport			
5.1 Sportbeleid en activering	473	150	-323
5.2 Sportaccommodaties	1.032	981	-50
Totaal 2.2 Sport	1.505	1.132	-373
2.3 Inkomen en participatie			
6.3 Inkomensregelingen	8.682	9.355	672
6.4 WSW en beschut werk	3.985	6.760	2.775
6.5 Arbeidsparticipatie	353	417	64
Totaal 2.3 Inkomen en participatie	13.020	16.531	3.512
2.4 Educatie			
4.2 Onderwijshuisvesting	142	505	363
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.305	874	-431
Totaal 2.4 Educatie	1.447	1.379	-68
Totaal Baten	16.246	19.101	2.854
Lasten			
2.1 Cultuur			
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.654	1.673	19
5.4 Musea	190	196	7
5.5 Cultureel erfgoed	579	520	-59
5.6 Media	722	488	-234
Totaal 2.1 Cultuur	3.145	2.877	-268
2.2 Sport			
5.1 Sportbeleid en activering	1.421	742	-679
5.2 Sportaccommodaties	2.859	2.811	-47
Totaal 2.2 Sport	4.280	3.553	-726
2.3 Inkomen en participatie			
6.3 Inkomensregelingen	12.510	13.730	1.220
6.4 WSW en beschut werk	9.507	9.337	-170
6.5 Arbeidsparticipatie	5.696	6.171	475
Totaal 2.3 Inkomen en participatie	27.712	29.238	1.526
2.4 Educatie			
4.2 Onderwijshuisvesting	1.724	2.110	385
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.338	1.934	-404
Totaal 2.4 Educatie	4.062	4.044	-18
Totaal Lasten	39.199	39.712	513
Onttrekkingen			
2.3 Inkomen en participatie			
6.5 Arbeidsparticipatie	0	58	58
2.4 Educatie			
4.2 Onderwijshuisvesting	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	0	58	58
Storting			
2.2 Sport			
5.2 Sportaccommodaties	25	25	0
Gerealiseerd resultaat	-22.978	-20.578	2.399

Algemene toelichting financiële tabel

Zie hiervoor de algemene toelichting zoals bij programma 1 opgenomen.

Cultuur

De ontvangen uitkering in 2023 van het Rijk voor de aanpassingen bij de bibliotheek is in 2023 niet besteed. De ontvangen middelen zijn daarom op de post Vooruitontvangen geboekt zodat de middelen beschikbaar blijven om de aanpassingen in 2024 uit te betalen. Hiermee is het nadeel van € 216.000 bij de baten grotendeels verklaard.

Zoals hierboven is aangegeven is het toegekende budget voor de aanpassingen bij de bibliotheek in 2023 niet besteed. Daarom stellen wij voor het budget over te hevelen naar 2024. Hiermee is het voordeel van € 268.000 bij de lasten grotendeels verklaard.

Sport

Het nadeel van € 373.000 aan de batenkant wordt grotendeels als volgt verklaard:

- lagere baten
buurtsportcoach € 54.000
N
- lagere baten uitkering BTW
sport € 92.000 N
- lagere baten meerkosten energie openbare zwembaden (MEOZ) € 269.000
N

De in 2023 ontvangen middelen voor de buurtsportcoach zijn niet volledig besteed. De niet bestede middelen zijn geboekt op de post Vooruitontvangen zodat deze middelen in 2024 beschikbaar blijven voor dit onderdeel of terugbetaald kunnen worden aan het Rijk.

We hebben in 2023 een bedrag van de ontvangen specifieke uitkering BTW Sport terug moeten betalen aan het Rijk.

De ontvangen gelden voor de MEOZ-regeling zijn in 2023 niet besteed en daarom is het ontvangen bedrag van het Rijk naar de post Vooruitontvangen geboekt zodat deze gelden voor dit onderdeel in 2024 beschikbaar blijven.

Het voordeel aan de lastenkant van € 726.000 wordt grotendeels als volgt verklaard:

- lagere lasten meerkosten energie openbare zwembaden (MEOZ) € 269.000
V
- lagere lasten
buurtsportcoach € 54.000
V
- lagere
doorbelasting
€ 348.000 V

De eerste 2 posten betreffen een specifieke uitkering van het Rijk waarbij de lasten niet of gedeeltelijk in 2023 hebben plaatsgevonden. Wij stellen voor om de niet bestede budgetten over te hevelen naar 2024 zodat deze beschikbaar blijven voor deze onderdelen.

De lagere doorbelasting betreft met name de doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten. Zie ook de algemene toelichting op de financiële tabel.

Inkomen en participatie

Het voordeel van € 3.512.000 aan de batenkant wordt grotendeels als volgt verklaard:

- hogere baten Algemene bijstand (BUIG) € 781.000 V
- hogere baten Hulp aan Oekraïners € 2.844.000 V

- Lagere bate inburgeringsvoorzieningen € 231.000 N

De definitieve vaststelling van de BUIG 2023 is hoger uitgevallen dan begroot was over 2023.

De toekenning van het 2e voorschot voor de hulp aan de Oekraïners heeft te laat in 2023 plaatsgevonden om deze nog bij de 2e prognose 2023 mee te kunnen nemen. Verder heeft de afrekening over het 1e opvangjaar plaatsgevonden met Marga Klompé en hebben wij een fors bedrag terugontvangen.

De ontvangen gelden voor de inburgeringsvoorzieningen zijn in 2023 niet volledig besteed en daarom geboekt naar de post Vooruitontvangen zodat de gelden beschikbaar blijven voor dit onderdeel.

Het nadeel van € 1.526.000 aan de lastenkant wordt grotendeels als volgt verklaard:

- hogere lasten Algemene bijstand € 658.000 N
- hogere lasten Energietoeslag € 507.000 N
- hogere lasten bijzondere bijstand € 96.000 N
- hogere lasten Hulp aan Oekraïners € 143.000 N
- Lagere lasten inburgeringsvoorzieningen € 248.000 V
- Hogere doorbelasting € 69.000 N

Door een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden zijn de lasten hoger uitgevallen.

De toekenning van het laatste deel van het rijksbudget voor de energietoeslag heeft plaatsgevonden in de decembercirculaire 2023 en daarom konden wij deze niet meer verwerken in de 2e prognose 2023. De overschrijding wordt dus gecompenseerd met een extra bedrag in de Algemene Uitkering 2023.

In 2023 is er meer beroep gedaan op de bijzondere bijstand.

De toekenning van het 2e voorschot voor de hulp aan Oekraïners heeft ultimo 2023 plaatsgevonden en kon niet meer verwerkt worden in de 2e prognose 2023 (zie ook toelichting bij de baten).

De toegekende rijksmiddelen voor de inburgeringsvoorzieningen zijn in 2023 niet volledig besteed. Daarom stellen wij voor het niet bestede deel van het budget over te hevelen naar 2024 zodat de gelden beschikbaar blijven voor dit onderdeel.

De hogere doorbelasting betreft met name de doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten. Zie ook de algemene toelichting op de financiële tabel.

Educatie

Het nadeel van € 68.000 aan de batenkant wordt grotendeels als volgt verklaard:

- hogere baten aanpassing schoolgebouwen € 90.000 V
- hogere baten huisvesting AZC/ISK € 273.000 V
- lagere baten Nationaal Programma Onderwijs € 350.000 N
- lagere baten Onderwijsachterstandenbeleid € 76.000 N

Een deel van de rijksbudgetten voor de aanpassing van schoolgebouwen stond gereserveerd op de post Vooruitontvangen en is bij de realisatie van de aanpassingen teruggeboekt waardoor de baten hoger zijn uitgevallen.

Naast de rijksmiddelen heeft de gemeente bij de aanpassingen van de Emmaschool en Pronova aangegeven een deel van de lasten, die niet gedekt worden uit de rijksmiddelen ook te bekostigen. Hiervoor stond op de post Vooruitontvangen een bedrag waar nu een bedrag van € 273.000 aan onttrokken is.

De laatste 2 posten betreffen specifieke uitkeringen van het Rijk waarbij de beschikbare middelen in 2023 niet volledig zijn besteed. De niet bestede middelen zijn overgeboekt naar de post Vooruitontvangen zodat de gelden beschikbaar blijven voor deze onderdelen.

Het voordeel van € 18.000 aan de lastenkant wordt als volgt verklaard:

- hogere lasten huisvesting Emmaschool € 108.000 N
- hogere lasten huisvesting Pronova € 167.000 N
- hogere lasten aanpassing schoolgebouwen € 90.000 N
- lagere lasten Nationaal Programma Onderwijs € 350.000 V
- lagere lasten onderwijsachterstandenbeleid € 76.000 V
- lagere doorbelasting € 47.000 V

Voor de eerste 5 posten verwijzen we naar de toelichting bij de baten waarbij wij voorstellen om de niet bestede middelen bij het Nationaal Programma Onderwijs en Onderwijsachterstandenbeleid over te hevelen naar 2024.

De lagere doorbelasting betreft met name de doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten. Zie ook de algemene toelichting op de financiële tabel.

[Onttrekkingen en toevoegingen reserves](#)

Conform de bestaande meerjarenbegroting wordt er € 25.000 gestort in de reserve voor verduurzaming van sportlocaties. Daarnaast is er een bedrag van € 58.000 onttrokken aan de reserve aanpak inburgering nieuwkomers.

